

HAAL JE MOTORRIJBEWIJS

TECHNISCHE CONTROLE MET BRAVOKS

'Bravoks' is de ezelsbrug om snel de technische staat van een motor te controleren. Voer deze controle, tevens onderdeel van het AVD-examen, voor elke rit uit. Met wat ervaring duurt de controle een paar minuten. Bravoks staat voor banden, remmen, accu, verlichting/vering/vloeistoffen, olie, ketting/cardan/koeling en spiegels.

Banden

- ▶ Moeten de juiste spanning hebben. Dit kun je in het instructieboekje van de betreffende motor vinden.
- ▶ Voldoende profiel. Profiel dient voor afvoer van vuil en water. Wettelijk is het minimum 1 mm (slijtindicatoren). Verstandig is om met niet minder dan 2 mm profiel te gaan rijden.
- ▶ Niet uitgedroogd (haarscheurtjes in band).
- ▶ Geen steentjes of glas in de band (verwijderen). Spijkers en schroeven laten zitten en door de garage laten verwijderen (geen grove beschadigingen aan de band).
- ▶ Op reis met de motor? Controleer je banden aan het einde van de dag op beschadigingen. Zo weet je zeker dat je de volgende dag niet met een lekke band staat.
- ▶ Gelijke slijtage over het gehele loopvlak.
- ▶ Ventiëldop aanwezig (bij voorkeur metaal). Deze is om het ventiel te beschermen tegen roest, vocht en indringen van vuil. Door de centrifugaalkracht kan het vuil bij hoge snelheid het ventiel indrukken waardoor de band leeg loopt.

Remmen

- ▶ Is er remdruk voelbaar bij bediening van voor- of achterrem.
- ▶ Remvloeistofniveau controleren in het reservoir (rechts op het stuur). Er mag een luchtbel zichtbaar zijn boven de vloeistof. De vloeistof mag niet onder het minimum niveau staan.
- ▶ Een geringe daling van het vloeistofniveau kan het gevolg van slijtage van de remblokken zijn, maar ook door lekkage van de leidingen.
- ▶ Remschijven visueel controleren op gelijkmatige slijtage.
- ▶ Remblokken visueel controleren op slijtage (slijtage indicator).

Vanzelfsprekend hoef je niet elke dag de dikte van je remvoering te controleren, maar 1x per maand is toch wel een must.

- ▶ Mechanische bediening achterrem visueel controleren, slijtingsindicatie controleren en nazien dat de rem niet aanloopt.
- ▶ Als de motor is voorzien van ABS, dan letten op het lampje op het dashboard. Dit moet uitgaan wanneer je ongeveer 5 a 10 km/u rijdt.

Accu

- ▶ De accu moet deugdelijk bevestigd zijn.
- ▶ Vloeistofniveau controleren (niet van toepassing bij een onderhoudsvrije accu) en indien nodig aanvullen met gedestilleerd water.
- ▶ Controleren of de accupolen niet geoxideerd zijn (bloemkoolvorming). Oxidatie kan voorkomen worden door de polen van de accu in te vetten met vaseline.

Verlichting/Vering/Vloeistoffen

Verlichting

- ▶ Stadslicht, dimlicht, groot licht, lichtsignaal en achterlicht.
- ▶ Richtingaanwijzers links en rechts.
- ▶ Remlicht via voorrem en via achterrem.
- ▶ Claxon.
- ▶ Controlelampjes in het dashboard.

Vering

- ▶ De vering moet voor en achter schoon zijn en geen lekkage vertonen. De demping mag geen lekkage vertonen. Dit is duidelijk te herkennen bij de oliekeringen aan de voorvork. Daar zal bij lekkage olie uit komen.
- ▶ Let op! Beschadigingen van de voorvorkpoten door steenslag of dode insecten. Deze beschadigen de keerringen met lekkage als gevolg.
- ▶ Aandacht! Voor de achtervering is het verstandig om te weten wat de stel mogelijkheden zijn i.v.m. een passagier of bagage. Bij het rijden met een passagier en/of bagage is het voor de stabiliteit beter als de achterveren stugger zijn afgesteld. Raadpleeg voor de afstel mogelijkheden het instructieboek van de betreffende motor.

Vloeistoffen

- ▶ Controleer of benzine, koelvloeistof, remvloeistof, accuvloeistof en olie (motor, versnellingsbak, cardan) op peil zijn of voldoende aanwezig zijn. Let ook op (sporen van) lekkage.

Olie

- ▶ De motorolie moet op niveau zijn.
- ▶ Lees in het instructieboekje van de motor hoe je het oliepeil moet controleren. Meestal heeft de motor een oliepeilstok. Soms is het oliepeil te controleren via een kijkglas. Tevens staat hier in of de motor koud of warm gepeild moet worden.
- ▶ Hoeveel en welke olie er bijgevuld moet worden staat ook in het instructieboek. Voor wat betreft de hoeveelheid is het over het algemeen zo dat het verschil tussen minimum en maximum een 0,5 liter is.
- ▶ Versnellingsbakolie en cardanolie zijn meestal niet zo gemakkelijk te pijlen. Laat dit over aan de garage. Let wel op sporen van lekkage.

Ketting/Cardan/Koeling

Ketting

- ▶ Lees in het instructieboekje wat de speling van de ketting moet zijn en op welke wijze deze speling gemeten moet worden.
- ▶ Over het algemeen moet de speling 2 a 3 cm zijn (meten aan de onderkant in het midden tussen voor- en achter tandwiel). De tandwielen zijn versleten als de tandwielen scherp zijn geworden. Dan moeten voor-, achtertandwiel en de ketting tegelijkertijd vervangen worden.
- ▶ Voor een langere levensduur van de ketting is het verstandig om deze regelmatig (elke 500 km) te smeren. Het beste kun je dit doen na een rit, wanneer de ketting nog warm is.
- ▶ Rij je in de regen of langere ritten dan zal je nog vaker de ketting moeten smeren.

Cardan

- ▶ Aan een cardan kun je niet veel controleren. Eventueel kun je via het achterwiel voelen of er (overmatig) speling aan het wiel te merken is.

Koeling

- ▶ Controleer het niveau van de koelvloeistof. Lees in het instructieboekje waar je de koelvloeistof moet bijvullen. Controleer dit bij een koude motor alleen dan is het juiste peil af te lezen (vloeistof zet uit als het warm wordt).
- ▶ Let op! Nooit het koelvloeistof niveau bijvullen bij een warme motor. Risico op verbranding!
- ▶ Om een goede werking van de radiator te waarborgen moet deze regelmatig schoongemaakt worden. Let op! De radiator moet volledig afgekoeld zijn.

Spiegels

- ▶ Geen barsten of krassen
- ▶ Is het glas schoon
- ▶ Afstelling in orde: horizontaal ongeveer 1/3 boven horizon zien en verticaal binnenzijde net je arm zien